

MUSEION

Příručka uživatele systému Museion

Převod příručky do systematické evidence

MUSOFT

Realizace rutinních i méně složitých pracovních činností při tvorbě a správě sbírkového fondu vyžaduje obvykle setřídění jednotlivých úloh do opakujících se postupů. Ty nejčastěji shrnují uživatelské příručky, které tak mohou posloužit jak za účelem rychlého osvojení základní práce se systémem MUSEION, tak i pokročilejším uživatelům, kteří si na popsaných postupech ověřují, zda skutečně plně využívají všech možností, které MUSEION poskytuje, a postupují k jeho ovládnutí racionálně a ergonomicky.

Postupy a návody zde uvedené do značné míry kopírují informace prezentované v příručkách dostupných na dokumentačním webu MUSEIONu. I přes maximální snahu se z důvodu rychlého vývoje systému mohou objevit drobné anachronizmy a disproporce mezi oběma variantami, za které se všem děkujeme a omlouváme.

© 2012 - 2019 MUSOFT.CZ, s.r.o.

Všechna práva vyhrazena. Tato příručka je chráněna autorskými právy a distribuována na základě licencí, které omezují její používání, kopírování a šíření. Bez předchozího písemného souhlasu společnosti MUSOFT.CZ je zakázáno jakýmkoli způsobem reprodukovat jakoukoli část této příručky.

Loga společnosti MUSOFT.CZ uvedené v této příručce jsou ochranné známky společnosti MUSOFT.CZ. Všechny ostatní názvy produktů, ochranné známky nebo loga zmíněná v této příručce jsou použita pouze k identifikačním účelům a nemají se jednat o ochranné známky nebo registrované ochranné známky příslušných vlastníků.

V průběhu svého životního cyklu prochází sbírkový předmet postupně dvěma evidenčními fázemi. Po vjezdě do sbírek je to jeho zaevidování coby nového přírůstku do přírůstkové knihy, která se podle způsobu uspořádání záznamů také označuje jako chronologická evidence nebo evidence I. stupně. Zde jsou přírůstky zaevidovány tak, jak byly do sbírky přijaty, leckdy mnoho dílůch předmetů najednou a s nedostatečným dokumentačním zpracováním. Přestože zejména v nejmenších muzeích a galeriích může (po patřičném doplnění) zcela dosti odat, je víceméně pravidlem, že při následném odborném zpracování se sbírkový předmet doplňuje podrobným popisem a zařazuje do systematicky uspořádané struktury sbírky, která umožňuje jeho vyhledání a samozřejmě také vytváření kontextuálních vazeb k dalším předmetům ve sbírce. A pokud nejde v pravém slova smyslu o nahrazení chronologické evidence systematickou (jedná se o její doplnění), v běžně používané muzejní terminologii se často hovoří o "převodu" přírůstku do systematické evidence a s tím spojeném "rozepsání" přírůstkového ísle do ísel inventárních.

Provedení přírůstku do systematické evidence sestává z těchto postupných kroků:

1. Nezbytným předpokladem je předem zaevidovaný přírůstek s vyplněnými povinnými údaji, zdokumentovaným předem a podchycenými informacemi o primárním kontextu.
2. Přírůstek musí být odborně předzpracovaný alespoň do takové míry, aby:
  - o bylo jasné jeho budoucí rozdělení na jednotlivé sbírkové předmety,
  - o identifikovány části sbírky kam budou tyto zařazeny,
  - o na základě toho vymezen rozsah inventárních ísel.
3. Z přírůstku se buďto postupně odštěpují dílčí části, které jsou opatřeny podrobným odborným popisem a pod samostatnými inventárními ísly zařazovány do příslušných inventárních sad (postup obvyklý u rozsáhlých přírůstků), nebo je menší a homogenní přírůstek najednou rozdělen na sbírkové předmety, kterým je přidělena série inventárních ísel a vytvořeny záznamy v systematické evidenci. Extrémním případem je pak situace, kdy přírůstek sestává z jediného sbírkového předmetu, kterému je pouze přiděleno inventární íslo a zpracován odborný popis (až se napíše ve sbírkách výtvarného umění).
4. Aby bylo zajištěno oboustranné propojení mezi chronologickou a systematickou evidencí, je každý nový vytvořený záznam v systematické evidenci opatřen odkazem na přírůstek, ze kterého jím dokumentovaný předmet pochází. Stejně tak musí být do přírůstkové knihy zavedena inventární ísla všech sbírkových předmetů tohoto přírůstku.
5. Dokončení procesu katalogizace přírůstku zařazením všech jeho částí do systematické evidence bývá označováno jako úplné rozepsání přírůstkového ísla. Tento stav je důležitý jak z hlediska kurátorského-dokumentačního (přírůstek je kompletně odborně zpracovaný, resp. zpracování může stále probíhat, ale k přírůstku už obvykle nepřibývají další sbírkové předmety), tak i evidenční-právního (u záznamu v přírůstkové knize se po doplnění všech inventárních ísel nepřepokládají další změny, hlásí se do Centrální evidence sbírek MK ČR).

MUSEION umožňuje všechny výše uvedené kroky provést postupně, z etapením úkonem v dílčích agendách. Pro usnadnění katalogizační praxe a eliminaci možných evidenčních opomenutí je ale možné využít předem do systematické evidence.

Tento předem se zabývá jednou z nejobvyklejších kurátorských aktivit - systematickým zpracováním přírůstku do podoby zdokumentovaného sbírkového předmetu (tzv. katalogizace sbírkového předmetu).

Do dalšího kroku předem se lze přesunout vždy dvěma způsoby:

- kliknutím na tlačítko **(Následující krok předem)** v záhlaví levé dolní části pracovní plochy,
- kliknutím přímo na název následujícího kroku předem v itineráři pod tímto záhlavím.

Obdobně se lze v průběhu cesty předem vracet tlačítkem **◀** nebo kliknutím na název kroku předem dochozího.

Právě aktivní krok v rámci cesty je indikován zvýrazněním jeho názvu tučným v šedém písmem.

1) Vyberte přírůstky k provedení

MUSEION nabídne seznam přírůstků knih, tj. íselných sad, které jsou platné a odpovídají oprávněným prohlášením uživatele. Seznam je seřazen podle sloupců **Správce sbírky** a **Kód ady** a obsahuje v každém řádku následující údaje:

- popisná k označení vybrané ady,

- kód ady,
- název ady,
- rozbalovací menu pro výběr ročníku přírůstkové knihy.

Pokud je aktivní režim Zobrazovat data správce, ke kterým mám přístup, jsou odpovídajícím (permisivním) způsobem nastavena přístupová práva a v systému je evidováno více přírůstkových knihovních správce sbírek, pak je navíc zobrazen i sloupec:

- správce,
- a přírůstkové ady jsou pak podle jednotlivých správce seskupeny.

Kliknutím na tlačítko **PROVÉST** nebo klávesou **Enter** se zobrazí zvolená přírůstková kniha. Kliknutím na tlačítko **ZRUŠIT** nebo klávesou **Esc** se dialog ukončí bez jakýchkoli změn.

Data zobrazená v pohledu mohou být omezena dle horizontálních práv **Správce sbírky a Oddělení**.

Pokud přístupovým oprávněním přihlášeného uživatele nevyhovuje žádná přírůstková sada, není možné nabídnout k výběru ani jednu přírůstkovou knihu a systém zobrazí chybové hlášení:

CHYBA1: V systému není nadefinována platná sada, ke které máte právo přístupu.

Pokud existuje pouze jediná sada s jedním obdobím, kam má uživatel přístup, pak se nabídka pro výběr přírůstkové knihy vůbec nezobrazí a uživatel je příměrován rovnou do ní. Šikovným nastavením uživatelských práv tak lze urychlit práci například krátkodobým spolupracovníkům.

Na pracovní ploše se následně zobrazí pohled pohled přírůstk s nastaveným systémovým filtrem na přírůstky, které je možné převést. Nezobrazují se zde přírůstky, které nejsou zaevidované, jsou v režimu oprava nebo jsou označeny jako rozepsané. Zvolená přírůstková kniha (sada) je indikována zkratkou v levé části podbarveného záhlaví tabulkového seznamu přírůstk. V případě, že tato část přírůstkové knihy obsahuje již zapsané záznamy, lze aktuálně vybranou přírůstkovou knihu a její ročník snadno identifikovat i z obsahu sloupců **Rok a Přírůstková kniha**.

Přírůstky, které chceme převést do systematické evidence (zkatalogizovat), je třeba označit ve výběrovém sloupci tabulkového zobrazení (zcela vlevo). Lze provést i hromadný převod se

seskupením - v takovém případě se oznaí pouze ty přírůstky, které se mají seskupit do jediné výsledné karty v katalogu. Karta každého oznaovaného přírůstku musí být ve stavu: **evidováno** nebo **katalogizuje se**, tj. nelze katalogizovat přírůstky dosud nezaevidované nebo již zkatalogizované i v azené. Stejn tak nelze katalogizovat přírůstky v režimu **opravuje se**.

The screenshot shows the MUSOFT software interface. At the top, there is a navigation bar with options like 'Domů', 'Chronologická evidence', 'Systematická evidence', etc. Below that, a table lists accession records. A red box highlights the first three rows of the table. Below the table, there is a detailed view of a selected record, showing fields like 'Přirůstková kniha', 'Přirůstkové číslo', 'Přirůstkové číslo CES', 'Inventární číslo', 'Sbírka', 'Podsbírka', and 'Předmět - název'.

Oddělení	Rok	PK	Pof.č.	Sub.č.	Přirůstkové číslo	Inventární číslo	O	P	E	K	R	CES
fetězec	celé číslo	fetězec	celé číslo	celé číslo	fetězec	fetězec						
OH	2001	PH		2	PH0002/2001/a	H 0001						
OH	2001	PH		2	11 PH0002/2001/11	H 0001						
OH	2001	PH		2	3 PH0002/2001/3	H 0001						

2) Nastavte parametry p evodu

Je třeba vyplnit údaje, které poslouží pro správné vygenerování odpovídajících inventárních ísel v rámci katalogizace.

Inventární kniha

Identifikace inventární knihy, do které bude nov katalogizovaný p edm t zapsán. Hodnota musí odpovídat n které z uživatelí p ístupné inventární knize, proto lze s výhodou použít íselník otev ený v p ekryvném okn ikonou . Zadáání této hodnoty je povinné.

Po výb ru inventární knihy se ve dvou podpolích informativn (bez možnosti úpravy uživatelem) zobrazuje jí p í azené odd lení a název.

Interval

Pokud je inventární ada rozd lena na více interval , je třeba výb rem z roletky vybrat interval, do kterého bude sbírkový p edm t za azen. Zadáání údaje je povinné, ve v tšin p ípad ale bývá dostupná jen jediná výb rová možnost.

Typ katalogiza ní karty

Pokud je ve vybrané inventární ad povoleno více typ karet, je třeba vybrat typ karty, jaká má být založena. Typ katalogiza ní karty musí korespondovat s typem karty v p ír stkové knize (archeologické p ír stkové karty vyžadují p evod do archeologických katalogiza ních karet).

Pole ur uje obsah katalogiza ní karty s ohledem na r znost zadávaných údaj v jednotlivých dokumenta ních oborech. Výb rové možnosti jsou omezené obsahem roletky v poli, zadáání je povinné.

Správné zadáání je kritické zejména z toho d vodu, že n které speciální údaje je velmi obtížné nebo tém nemožné zapsat do katalogiza ní karty p íslužející jinému oboru - nap . pole **ráže** se objevuje jen na katalogiza ní kart militáří, taxonomické za azení v rámci biologického systému má smysl pouze na kartách p írodov dných sbírek apod.

Datum zápisu

Datum provedení katalogizace. Automaticky se doplňuje dnešní datum, které lze ale změnit zadáním data z klávesnice (v korektním formátu) nebo výběrem z kalendáře (přes ikonu). Povinná zadávaná hodnota.

Podsbírka

Podsbírka, do které bude nově katalogizovaný sbírkový předmět zařazen. Do pole lze zadat kód podsbírky z klávesnice, nebo vybírat z íselníku podsbírek otevřeného v překryvném okně kliknutím na ikonu . Plný textový název podsbírky se následně zobrazí v needitovatelném podpoli **Název**.

Fond

Fond, do kterého bude nově katalogizovaný sbírkový předmět přidružen. Do pole lze zadat kód fondu z klávesnice, nebo vybírat z íselníku podsbírek otevřeného v překryvném okně kliknutím na ikonu . Plný textový název fondu se následně zobrazí v needitovatelném podpoli **Název**.

Skupina

Skupina v rámci fondu, do které bude nově katalogizovaný sbírkový předmět přidružen. Do pole lze zadat kód skupiny z klávesnice, nebo vybírat z íselníku podsbírek otevřeného v překryvném okně kliknutím na ikonu . Plný textový název skupiny se následně zobrazí v needitovatelném podpoli **Název**.

Umístění do inventární ady

Touto volbou je možné nastavit zda nově přidávané sbírkové předměty budou svými čísly jednoduše obsazovat volná místa v inventární adě, nebo se budou připojovat za poslední použité číslo ady (bez ohledu na jakékoli mezery v předchozích úsecích).

Funkce umožní velmi efektivně využívat přidělený úsek inventární ady a zabránit vzniku "dírk" v evidenci, které jsou nepraktické při pořizování ve sbírkách a konečně přispívají jakékoli kontrole nadřízeného orgánu krajně nepříjemně.

Typ přívodu

Definuje jakým způsobem budou inventární čísla přidělována jednotlivým sbírkovým předmětům přiřazeným:

- jednoduchý přívod - ke každému přířstkovému číslu bude vytvořen jediný katalogizační záznam,
- přívod s rozpadem dle doplnkových čísel - ke každému přířstkovému číslu bude vytvořeno tolik katalogizačních záznamů, kolik je v přířstku doplnkových čísel,
- přívod s rozpadem dle seznamu předmětů - ke každému přířstkovému číslu bude vytvořeno tolik katalogizačních záznamů, kolik je k přířstku evidováno fyzických kusů předmětů přiřazených,
- přívod se seskupením - ze všech označených přířstkových čísel bude vytvořen jediný katalogizační záznam (sloučení),
- přívod s rozpadem dle zadaného počtu - přířstkové číslo se rozpadne do tolika katalogizačních záznamů, kolik je zadáno v následujícím poli, bez ohledu na počet kusů a předmětů na kartě přiřazených.

Počet inventárních generovaných čísel z jednoho přířstkového čísla

číselná hodnota udávající počet katalogizačních záznamů (inventárních čísel), které budou vytvořeny v případě, že je vybrána poslední možnost typu přívodu v poli výše.

Nastavovat u přířstku příznak Rozepsáno?

Indikuje zda se mají katalogizované přířstky označovat jako plně zkatalogizované (rozepsané).

Příznak slouží k označení přířstku, které už byly dokumentačně kompletně zpracovány formou katalogizace v systematické evidenci.

Přenést multimédia

V případě označení této volby budou do nově vytvářených katalogizačních záznamů automaticky přenášeny všechny dokumenty (obrázky, texty, tabelární přehledy...) připojené k přístku.

vkládat vodoznak do obrázků ?

Určuje zda mají být multimédia připojovaná ke katalogizačním záznamům automaticky doplněna předdefinovaným vodoznakem instituce.

Nastavení vodoznaku lze provést ve volbě menu Parametry privátní části.

Způsob přenosu

Definuje nakládání s multimediálními soubory připojenými k přístku. V případě kopírování dochází k zachování plné sady doprovodných médií připojených k přístku a paralelně jsou média zkopírována k nově vytvářeným katalogizačním záznamům. Oproti tomu přesunutí znamená smazání všech vazeb k multimédiím u přístku a vytvoření vazeb na straně nově katalogizovaných sbírkových předmětů.

Kliknutím na tlačítko **SMAZAT POLE** dojde k vymazání všech nastavení provedených v tomto kroku. Tlačítkem **OK** se parametry zachovají a převod do systematické evidence se zrealizuje na programové a databázové úrovni.

3) Výsledek převodu

Vlastní převod chvíli trvá, protože dochází k poměrně složitému přeskupování údajů v mnoha tabulkách propojených s přístkem i předměty v systematické evidenci. Zvláště u větších předmětů proto může trvat déle.

Zobrazí se informační okno s needitovatelnými údaji o po technicky zpracovaných evidenčních ísel a případných chybách při převodu vzniklých. Ve velmi zjednodušeném a snadno pochopitelném schematické podobě popisuje převod poslední podpole **Způsob převodu**.

Kliknutím na tlačítko **PROTOKOL** se zobrazí podrobnosti o chybách převodu.

4) Vygenerované karty v systematické evidenci

Zobrazí se pracovní plocha úlohy Katalog - inventurní data se zapnutým systémovým filtrem nastaveným na záznamy, které byly do katalogu s použitím přívodce právě přidány. Je možné zkontrolovat a případně doplnit údaje k jednotlivým sbírkovým předmětům. Systémový filtr lze vypnout kliknutím na tlačítko **X** v záhlaví tabulkového zobrazení.

Až do úplného opuštění přívodce je možné systémový filtr zobrazující převedené záznamy znovu zapnout výběrem posledního kroku (**Vygenerované karty v systematické evidenci**) v levé dolní části pracovní plochy, kde je zobrazován přívodce.